

Med dunpose i telt og snøhytte

Av G

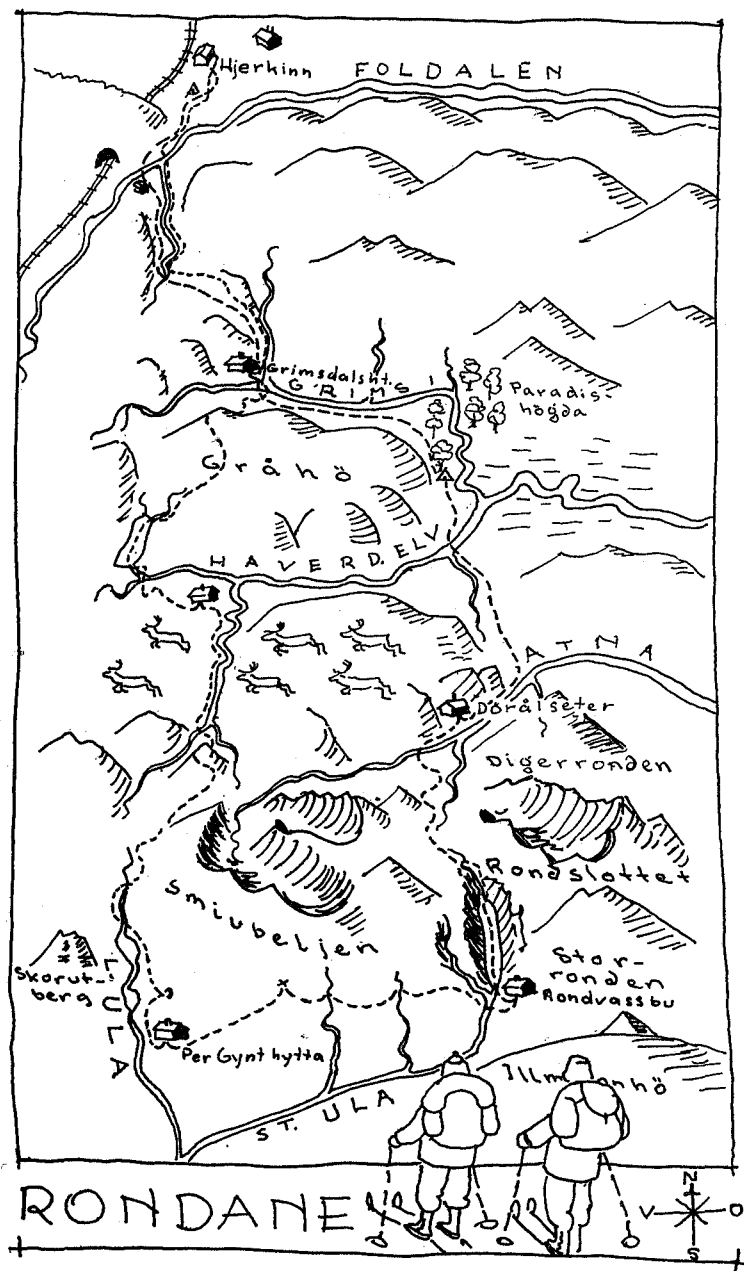
Hvis en ikke har prøvd det før, kan en lett komme til å undres på om det går an å klare seg en vinternatt på høgfjellet med telt og vanlig dunpose. Literaturen inneholder — såvidt vi kunne bringe på det rene, — ingen ting om det. Problemet måtte løses ved eksperiment. Derfor tok vi nattoget til Hjerkinns tirsdag i påskeuka. Derfra ville vi gå en rundtur gjennom Rondane og tilbake til utgangspunktet. Vi regnet 5 dagers tur. Vi var 2 mann — sørlendinger og lite kjent med «det store» høgfjellet her nord — og vi hadde 17 kg hver på ryggen. Altså en nokså optimistisk historie. Det mest optimistiske var vel at vi så smått hadde gjort regning med å få ligge i venterommet på stasjonen til det ble lys dag. Vi har gjort det før på andre stasjoner, men på Hjerkinns gikk det ikke. Det er visst imot reglementet. Nåja, vi var ute for å prøve poser, men det var unektelig litt surt å komme direkte fra en varm kupe ut i en $\div 15^{\circ}$ s vinternatt for å sette opp telt. Vi slo oss til i et bjørkeholt like nedenfor stasjonen og frøs atskillig både utenfor og i posene. Heldigvis var det ikke lenge å vente på dagen — en grå og sur vinterdag som bare gloheit — urasjonert kaffe greide å gi et hyggeligere skjær. Så gikk vi. Men 17 kg er altfor mye å bære på og stigninga oppover langs Gautåi gav oss mer enn tilstrekkelig varme i kroppen — særlig ettersom sola brøt fram og laget ordentlig påskevær. Men da vi først hadde stigninga bak oss, var alt med ett slag såre vel.

Vel ute av Gautas dal la vi kursen sydost for å finne ned Tverrådalen til Grimdalshytta. Skiene gle av seg sjøl, — silkeføre var det — snøen sprutet glitrende for stavtakene, og så langt synet rakk lå skinnende flyer og høer og bakte seg i mars-sola. Ned til Tverråi er det hengebratt. Det er ett sted som er pent å komme

ned, men det fant vi ikke. Med en ski under hver arm rutsjet vi på baken ned siste kneiken og laget svære snøskred. Det også tok seg vakkert ut i sola. Ved brua over Grimsa spiste vi reserveproviant til lunsj. I Grimsdalen var det tung nysnø. Det begynte å skye over og så nesten ut til regn. Vi sleit utigjennom Grimsdalen. På kartet står det avmerket *barskog* ved Paradishøgda, og barskog er poseløperens kjæreste dagdrøm. Vi hadde tenkt å slå leir ved Paradishøgda den kvelden. Der Grimsdalen bøyer tvert av sydover vokste det ganske riktig stor gammel fjellfuru bortover rabbene. Vi så på hverandre — instinktmessig følte vi uviljen mot å snakke om at føret var like tungt som sekkene, at vi hadde lite trening og sår —. Vi fortalte hverandre at det ennå var tidlig på kvelden. Så gikk vi videre. Men om ikke lenge sto vi begge og så på en traust gammel furu i et lite lunt søkk. Det er jo første dagen, sa vi, og der slo vi leir.

Vi bruker et par ski bunnet sammen i kryss til å holde oppe telt-toppen. Det andre paret graver vi ned som anker for bardunene. Stavene er plugger. Det vanskeligste ved det hele er igrunnen å komme inn i teltet uten å ta med seg all den snøen som med rette bør være ute. — Når en går slik hele dagen, to mann i fjellet og kanskje sliter litt med tunge sekker og vanskelig føre og blir trøtt og sulten og sår, kan det lett hende en blir litt sur og lei utpå kvellen — la oss innrømme det. Men når en har fått beina i posen og islenderen på, når primusen freser under en snøfylt gryte, når bare den tynne teltveggen skjermer mot den kalde natta der ute, når en *da* ser hverandre dypt i øynene mens en løfter aluminiumsbegeret breddfullt av iskald akkevitt, *da* er det at det store kameratskapet mellom sterke tause menn som en leser om i bøkene, gjør sin entre. Skål, sier vi.

Brune bønner er lette å bære i forhold til næringsverdien. Fett flekk er en livsbetingelse for poseløperen. Mener vi. Vi koker dem sammen til en passe graut og har en god del sukker i. Det øyeblikket når primusen plutselig slutter å frese og hele fjellets vinternattstillhet med ett står mot trommehinnene, det er en stor og høgtidsfull stund. Vi har lært å verdsette den etterhvert. Da pleier vi å ta den andre — og siste — drammen. Og det hender at vi resi-

terer for hverandre noen linjer av Service som vi begge kan nokså godt. There's a whisper on the nightwind, there's a star a gleam to guide us, and the Wild is calling — calling — let us go! Så spiser vi — fra kl. 7 og utover til 10—11. Og så sover vi til teltduken gråner av dagen. Og så spiser vi igjen og røyker, bryter leir og går.

Den morgenen ved Paradishøgda sto sola høgt på himmelen før vi kom avgårde. Dunpose og furubar hadde samarbeidet på en fortreffelig måte, og vi forsov oss. Det hadde snødd litt om natta — et florlett dryss som sola nå laget det avskyeligste føre av. Vi prøvde all slags smøring og alle tenkelige kombinasjoner av dem til ingen nytte. Så måtte vi slite oss fram en kilometer i timen eller noe sånt. Da vi omsider nådde Haverdalsmunnen var vi temmelig slakke og tok lunsjpause ved en vel avblåst gammel bu. Der var det at vi for første gang syntes vi kunne tillate oss å synge No ser eg atter slike fjell og dalar, for vi hadde Digerrondens breie rygg midt imot. Det lød utvilsomt betagende. Vi hørte tydelig at bekken hulket av bevegelse under snøen, og den gamle bua kunne ikke holde tilbake noen store tindrende tårer som falt fra takskjegget nedover ryggen på oss. Men det gjorde ingen ting, for vi satt med skjortene åpne og bakte oss i sola. Utpå ettermiddagen hadde vi slitt oss fram til Døråseter. Der drakk vi melk og overveide å slå oss til for natta. Men da det var gått opp løype derfra til Rondvassbu, og det var noe lettere å gå i løype, ble det til at vi skulle ta en tørn til før kvellen. *Det* er den store fordelen poseløperen har for dem som går fra hytte til hytte, at han kan gå når han vil hvor han vil, og aldri trenger være redd for ikke å få tak over hodet om natta. Ettersom vi kom opp i høgda, ble føret bedre, og da kvellen kom med kulde, ble det helt fint. På kort tid kom vi oss over Storflya og ut det lange trange Rondvatnet, hvor vi forøvrig fikk strykende bør så det gikk av seg sjøl. Ja, så var vi ved Rondvassbu, og enda var det tidlig på kvellen og kondisjonen og føret var prima. Og så hadde vi egentlig beregnet å rekke fram til Per Gynthytta den dagen. Og så var det *det* at på Per Gynthytta visste vi at det bodde et par jenter av vårt bekjentskap. Og månen er jo full og kommer snart fram, sa vi. Så gikk vi. Per Gynthytta ligger ved foten av Smiubeljen og skal være

lett å finne. Men vi så ingen Smiubelj, for istedet for månen kom det noen svære skyer over toppene, vinden øket på og jordfokket stod som en røyk om oss. Vi gikk en tid i kompassretningen, men det ble mørkere og mørkere og ingen måne kom. Vi får grave oss ned, sa vi. — I le av den store steinen derborte. Det var en svart trekant som stakk opp borte på flya. Så gikk vi mot steinen, men den kom aldri nærmere. Så måtte vi oppgi den og grave oss ned på flate flya. Siden viste det seg at steinen var toppen av Skorutberg vestenfor Høvringsvatna. Dette — og andre pussige opplevelser — lærte oss at dimensjoner i Rondane og dimensjoner andre steder i verden er to ting, og før en har lært det, nytter det ikke å gå etter kart i Rondane. Vi grov oss rett ned så dypt at vi fikk læ, la teltet i bunnen av gropa og krøp i posene. I løpet av ett minutt var gropa føken igjen, og vi lå godt og lunt. Noen timer senere våknet vi igjen og grov hodet opp av snøen. Da sto månen så blank og bli på himmelen som om han ikke ante at han var for seint ute. Det blåste ennå ganske friskt, og fokket flimret henover flya i måneskinnet, men det var klart og lyst som dagen, og gnistrende kaldt. Mot øst raket Rondeslottets svarte forrevne murer tilværs med Storrondens skinnende spir over. Lenger syd Simlepiggens kvasse pyramide og Illmannhøs kvite kuppel. Mot sør og vest strakk Gudbrandsdalens sig som et svart hogg i det kvite fjellet, og bakom den lå Jotunheimens glitrende eventyrland. Men mot nord, like innpå oss, steg Smiubeljens sider, gnistrende blåkvite i måneskinnet himmelhøgt oppover, helt til den spisse toppen stanget opp i selve Karlsvogna. Over den kvasse eggen der oppe drev kvit røyk ut. Det var nok stor virksomhet i den store jøtul-smia inatt — skjærtorsdagsnatt med fullmåne. Gjennom øredøvende spetakkel av klapprende tanngarder skrek vi til hverandre at vi aldri hadde sett noe så fint. Så gravde vi våre saker sammen og begynte å gå. Vi følte oss som frelst fra allverdens farer da vi støtte på det lille av Per-Gynt-hytta som stakk opp av snøen. Der var temmelig overfylt, men vi fikk da en plass på gulvet til oss og posene, og sovnet uten kommentarer.

Vi hadde tenkt å bli et par dager der og kvile ut etter to temmelig harde dagsmarsjer, men hadde ikke større lyst til å

bruke teltet, for det må vi ta ned hvergang vi skal bruke skiene. Men den natta på flya hadde lært oss at snø er mye varmere enn den ser ut til. Så laget vi oss en snøhytte. Vi grov oss inn i en passe hard og dyp skavl, først en smal tunnel inn og oppover, og så et rom rikelig stor for to mann å sove, spise og røyke i. Teltet la vi på gulvet, og så hadde vi prima hus for 3 kommende netter. Hytta var lun og god. Temperaturen kom aldri under 0° om natta, tiltross for at der var atskillige kuldegrader ute. Om kvelden holdt vi gebursdagsselskap. Det er vel ikke mange damer her i landet som kan skryte av å ha opptrått i et mere originalt selskapslokale enn våre gjester den kvelden. Vi serverte bønner og flesk, som for anledningen het ragout, samt dram. Gjestene medbrakte vin og andre gode saker, så stemningen ble atskillig høyere enn temperaturen.

De dagene vi lå der i Uladalen, brukte vi som andre rondeturister til å klatre litt i Smiubeljen, se på fantastiske panoramaer av halve Norge, imponeres på kanten av svimlende avgrunner i botnene, kjøre de flotteste utforløyper, og slikke sol i det fineste «påsketerreng» som landet eier. Vi kan på det varmeste anbefale Rondane til alle kategorier av «påsketurister». Tidlig annendags morgen pakket vi våre nelliker og startet for Hjerkin. Ruta gikk over Steinbuhø til Djupdalen — Haverdalssetra, over Gråhø til Grimsdalshytta og samme vei vi var kommet til Hjerkin. Først var fint og sekkene lette. Vi gikk hele dagen og halve natta og rakk nattoget. Det ble en drøy marsj, for å være på den sikre side regnet vi 8 mil, og vi var temmelig slitne da vi seg ned på benken og sovnet fra påsketrenselen på toget. Fra Trondheims jernbanestasjon sendte vi likelydende kort til våre mammaer: Vel hjemme etter strålende tur.

Hilsen G (resp. T.).

